

การสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการดำเนินงานในอนาคต
สำหรับนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จัดโดย วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า

ระหว่างวันที่ 11 – 12 มีนาคม 2564

ทางเลือกสำหรับการอยู่รอดขององค์กรในยุค Disruptive Technology

โดย ศาสตราจารย์ ดร.สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์

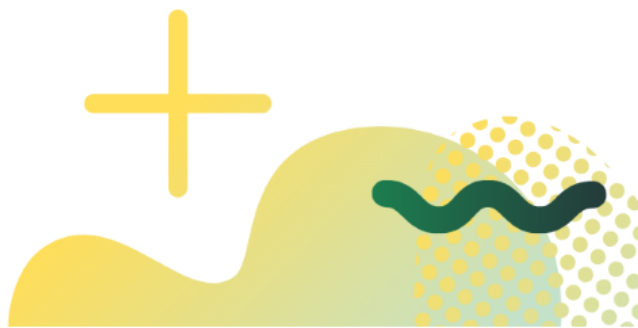
อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกและจำเป็นต้องออกมาตรการป้องกันระดับยับยั้งเชื้อไวรัสที่แพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการห้ามเดินทางเข้าออกประเทศ การประกาศปิดเมืองชั่วคราว รวมถึงมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นเร่งด่วน ซึ่งทำให้ผู้คนทั่วโลกต้องหยุดการเคลื่อนย้ายทางประชากรไปชั่วขณะ ยิ่งไปกว่านั้นประเทศที่มีรายได้หลักจากการท่องเที่ยวจะเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจอย่างมหาศาลในสถานการณ์เช่นนี้

ตามรายงานของสภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก ได้แสดงให้เห็นตัวเลขของอุตสาหกรรมการเดินทางและท่องเที่ยว ในปี 2018 ได้สร้างเม็ดเงินให้กับเศรษฐกิจโลก (คิดเป็นร้อยละ 10.4) ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดของโลก และหากพิจารณาประเทศที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวและเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 มากที่สุด ก็คือ ประเทศไทย ได้รับผลกระทบ (คิดเป็นร้อยละ 22) ของจีดีพีของประเทศ รองลงมาเป็นประเทศฟิลิปปินส์ ได้รับผลกระทบ (คิดเป็นร้อยละ 21) ตามมาด้วยเม็กซิโก (ร้อยละ 16.1) สเปน (ร้อยละ 14.9) และอิตาลี (ร้อยละ 13.0) ของจีดีพีของประเทศ ซึ่งผลกระทบในครั้งนี้ได้เป็นเสมือนตัวเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของแนวโน้มโลกอย่างรวดเร็ว

Innovation = Change

ท่ามกลางยุคที่เศรษฐกิจโลกกำลังถูกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีอย่างเต็มรูปแบบ และกำลังเป็นความท้าทายของสังคมในศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยมีความเสี่ยงในหลายด้านที่จะถูก Disrupt ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและเต็มรูปแบบ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วแบบหักศอก (Rapidly Change) หากเราไม่ปรับตัวก็จะเป็นการแข่งขันกับ

ประเทศอื่น ๆ ได้อย่างทันท่วงที ยกตัวอย่างเช่น การประกาศของ *Elon Musk* ว่าในอนาคต โทรศัพท์มือถืออาจจะหมดไป เพราะในอนาคตเราอาจจะมีเทคโนโลยีที่เข้ามาแทนที่โทรศัพท์ สามารถช่วยให้เราสื่อสารข้อมูลถึงกันระหว่างสมองกับคอมพิวเตอร์ได้โดยตรง ขณะที่ประเทศไทยนั้นได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการรักษาผู้ป่วยในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยหมอเพียง 1 คน สามารถวิดีโอคอลรักษาผู้ป่วยได้หลายรายในเวลาเดียวกัน รวมถึงการนำเทคโนโลยี Robotic มาใช้รักษาระบบกล้ามเนื้อของผู้ป่วย ช่วยให้ผู้ป่วยที่พิการทางกล้ามเนื้อสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้ปกติมากขึ้น

Innovation = Leadership

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้จำเป็นต้องมีผู้นำที่ดี มีวิสัยทัศน์ และกล้าสื่อสารในสิ่งที่คิดให้ผู้อื่นรับรู้ ซึ่งทักษะการนำการเปลี่ยนแปลงนี้ถือเป็นทักษะที่จำเป็นและจะนำมาสู่ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ โดยทักษะสำคัญที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงควรมีเพื่อสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ 1) การส่งเสริมนวัตกรรม ผู้นำไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บุกเบิกการสร้างนวัตกรรมเอง แต่จะต้องเป็นผู้ที่สนับสนุนให้ผู้อื่นสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ และเปิดโอกาสให้มีกระบวนการคิดสร้างสรรค์ 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงมีประสิทธิภาพ สามารถแสดงความเป็นผู้นำและสามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นอยากเห็นการเปลี่ยนแปลง และ 3) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงมักจะเริ่มต้นกระบวนการเปลี่ยนแปลงด้วยการผลักดันให้ทุกคนก้าวไปข้างหน้าร่วมกัน ยกตัวอย่างเช่น

John F. Kennedy ได้กล่าวสุนทรพจน์ที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ความว่า “อย่าถามว่าประเทศทำอะไรให้คุณ แต่จงถามว่า คุณได้ทำอะไรให้กับประเทศบ้าง” ในขณะที่ John F. Kennedy เป็นประธานาธิบดีได้สร้างเหตุการณ์สำคัญหลายอย่างให้กับโลก ไม่ว่าจะเป็นการส่งมนุษย์ไปดวงจันทร์ การแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และการแก้วิกฤติต่าง ๆ ของประเทศมากมาย ถือได้ว่าเป็นตัวอย่างผู้นำที่ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย

Innovation = Knowledge

ในระยะเวลา 30 ปีข้างหน้าเมืองทั่วโลกจะมีแนวโน้มกลายเป็นสังคมเมืองมากขึ้น เกิดการเติบโตของระบบโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เมืองอย่างรวดเร็ว ประเด็นที่ผู้บริหารเมืองต้องเตรียมพร้อมรับมือ นั่นก็คือ แนวโน้มของโลก (Trend) ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ 1) การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ 2) การขยายอายุของวัยทำงานให้ผู้สูงอายุสามารถทำงานได้ 3) การนำเทคโนโลยี AI มาใช้แก้ปัญหาที่ซับซ้อนมากขึ้น 4) การลดเป็นศูนย์ (Zero Concept) เช่น การลดการปล่อยมลพิษและพลังงาน การผลิตเครื่องดื่มที่ปราศจากน้ำตาล การป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน การลดจำนวนอาชญากรรมในเมือง เป็นต้น 5) การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยมากขึ้น ลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว แต่สนับสนุนให้เกิดการใช้ขนส่งสาธารณะร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาการจราจรหนาแน่นในเขตเมือง

6) สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดูแลสุขภาพอนามัยมากขึ้น 7) รูปแบบธุรกิจแนวใหม่ ธุรกิจในปัจจุบันมีการเข้าถึงผู้รับบริการที่หลากหลาย มีการนำข้อมูลและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของธุรกิจมากขึ้น และ 8) การเป็นผู้มีอิทธิพลบนสื่อโซเชียลและสื่อออนไลน์ ซึ่งในสื่อแต่ละประเภทมีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันไป

Innovation = Human Resource

การให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในโลกยุคปัจจุบันเป็นประเด็นที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันเด็กไทยใช้เวลาเรียนในห้องเรียนมากเป็นอันดับ 10 ของโลก หากแต่คะแนน Programme for International Student Assessment (PISA) เป็นอันดับที่ 50 จากทั้งหมด 65 ประเทศ อีกทั้งคะแนนการอ่านของเด็กไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่ผู้บริหารจะต้องหันมาให้ความสำคัญ ไม่จำเป็นเพียงแค่การสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น หากแต่จะต้องส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ที่มีความจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ไม่ว่าจะเป็นทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม รวมไปถึงทักษะด้านการสื่อสารและการรู้เท่าทันสื่อ ทักษะเหล่านี้จะต้องสอนให้เด็กได้เรียนรู้ควบคู่ไปพร้อม ๆ กับการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อสร้างให้เด็กเติบโตไปเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า รอบรู้ และมีทักษะในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างหลากหลาย

ท้ายที่สุดแล้ว ศาสตราจารย์ ดร.สุชัชวีร์ ได้ฝากข้อคิดไปยังผู้บริหารท้องถิ่นทุกท่าน ความว่า “One Day or Day One you decide” ท่านจะเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงบ้านเมืองของท่านตั้งแต่วันนี้ หรือจะปล่อยให้มันเป็นเพียงหนึ่งวันที่ผ่านไปโดยที่ท่านไม่ได้ทำอะไรเลย ซึ่งทั้งหมดนี้อยู่ที่ทุกท่านตัดสินใจ

